

Kristiina Salonen sd

Kirjallinen kysymys uusien syöpähoitojen korvattavuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Lääkkeiden hintalautakunta (Hila) toimii sosiaali- ja terveysministeriössä sosiaaliturva- ja vakuutusosaston yhteydessä. Sairausvakuutuslain perusteella lääkkeiden hintalautakunta vahvistaa mm. korvattavien lääkevalmisteiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden korvattavuudet ja tukkuhinnat. Lääkekorvausjärjestelmällä pyritään varmistamaan, että kaikki potilaat saisivat tarpeellisen lääkehoidon kohtuullisin kustannuksin.

Suomessa sairaalalääkkeet annetaan potilaalle sairaalahoidon yhteydessä ja apteekkilääkkeet potilas hankkii itse apteekista. Sairaalalääkkeiden kustannukset siirtyvät sairaanhoitopiirien kautta kunnille, kun taas apteekkilääkkeiden Kela-korvaukset maksaa valtio. Ilman Kela-korvausta jääneet lääkkeet jäävät kokonaan potilaan maksettaviksi, ja lääkkeiden hinta voi kohota jopa tuhansiin euroihin. Nykyisessä, vuonna 1964 hyväksytyssä lääkekorvausjärjestelmässä lääkkeen anostelutapa vaikuttaa siis siihen, kumpaa kanavaa pitkin lääke hyväksytään potilaiden käyttöön ja kenelle lääkityksen kustannukset jäävät maksettaviksi.

Samaan aikaan syöpähoidot kehittyvät jatkuvasti, ja yhä useammin toivottomaankin tilanteeseen saadaan helpotusta, kun lääkäri löytää syöpäsairauteen sopivan uuden lääkkeen tai yhdistelmähoidon. Lääkehoito on kehittynyt diagnoosikohtaisuudesta kohti potilaslähtöisempää lääkehoitoa, jolla voidaan pelastaa yhä enemmän vaikeaa syöpää sairastavien ihmisten henkiä. Geenitiedon lisääntyessä myös yksilöllistetty lääkehoito tuo uusia mahdollisuuksia tehokkaan syöpähoitojen kehittämiseksi. Esimerkiksi Suomessa ollaan jo nyt kehitetty tutkimus- ja potilaskäyttöön uusia immuno-onkologisia hoitoja, joilla tehostetaan potilaan oman elimistön puolustautumista syöpää vastaan.

Ongelmana kuitenkin on, että nykyisen lääkekorvausjärjestelmän takia Suomessa voi mennä jopa 3–5 vuotta, ennen kuin uusi lääke saadaan Kela-korvauksen piiriin. Vuosien odottelu on syöpäsairaalalle liian pitkä aika odotella. Suomessa terveydenhuolto pyrkii korvaamaan potilaiden syöpälääkkeet, mutta nykyinen lääkekorvausjärjestelmä soveltuu erittäin huonosti eri lääkemuotojen yhdistelmähoitoihin. Esimerkiksi levinnyttä munuaissyöpää sairastavia potilaita ei voida Suomessa hoitaa Euroopan lääkevirastossa hyväksytyillä uusilla yhdistelmähoidoilla, koska järjestelmämme ei sitä vielä salli.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 693/2020 vp

Mitä toimenpiteitä hallitus aikoo tehdä lääkekorvausjärjestelmän uudistamiseksi siten, että järjestelmä soveltuisi paremmin uusien syöpähoitojen korvaamiseen?

Helsingissä 24.9.2020

Kristiina Salonen sd